

Veja po postu:

za celo leto naprej . . .	28
za pol leta . . .	13
za četrt leta . . .	6-50
za en mesec . . .	2-20
za Nemčijo celoletno . . .	29
za ostalo inozemstvo . . .	35

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . .	24
za pol leta . . .	12
za četrt leta . . .	6
za en mesec . . .	2

V vsaki prejemni mesecno K 1.00

SLOVENE

Inserati:

Enostopna politivna (72 mm):	
za enkrat . . .	po 15 v
za dvakrat . . .	13
za trikrat . . .	10
za večkrat primeren popust.	

Poslano in reki notice:

enostopna politivna (72 mm)	
30 dinarjev	

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 5 uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopis se ne vračaja; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Opravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne bran. račun št. 26.511. — Uredniškega telefona št. 128.

Današnja številka obsega 4 strani.

Novi kranjski deželni glavar.

Dvakrat v petih dneh je dobil dr. Ivan Šusteršič od najpristojnejših strani dokazne velikega zaupanja, s kakršnimi se more le redko ponášati kak politik. V četrtek so zbrani zaupniki slovenskega ljudstva soglasno, ob viharjem odobravanju, ki ga je v duhu njimi vred ponavljala vsa naša stranka, izvolili dr. Šusteršiča za našega političnega načelnika. Več mu ljudstvo dati ne more. Dalo mu je vse, ker mu vse zaupa.

V ponedeljek je pa došla z Dunaja novica, da je cesar imenoval dr. Ivana Šusteršiča za deželnega glavarja. Šlo je naglo. V soboto je bil ministrski svet. Brez odloga je prišlo za njim cesarsko imenovanje — najslajnejši dokaz, da zaupa našemu voditelju tudi najvišji faktor v naši državi, in kakor bi se razumelo samo ob sebi, da zmagoviti prvoboritelj za ljudske pravice, od ogromne večine ljudstva ljubljani načelnik spada sam po sebi na sedež deželnega glavarja.

Veseli nas cesarsko zaupanje, ki se more z njim ponášati novi deželni glavar, veseli nas pa ravno tako, da se ni in se ne bo s tem imenovanjem nič izpremenilo. Dr. Šusteršič se ne menja; njegov značaj je trden, kakor naše gore, njegova pot, ki si jo je z najhujšimi napori stopnjo za stopnjo klesal v trdo skalo vseh mogočih nasprotij, je jasno zaciljena. On ostane tisti, kateri je bil, in v naši domači in v dunajski politiki ostane tudi vse, kakor je bilo. Tako hoče slovensko ljudstvo, ki je vajeno bojev in zmag pod dr. Šusteršičevim vodstvom, tako hoče brez dvojbe tudi dr. Šusteršič sam. In če sedaj stopa na čelo deželne uprave, poklican od cesarja, more pomenjati to samo, da bodi deželna uprava čim najtesnejše zvezana s smermi, ki jih zastopa vodilna stranka; ustavno večinsko načelo ima v tem imenovanju najvišje pritrjevanje.

Kaj naj rečemo v pozdravu novega deželnega glavarja, kar bi ne bilo izraženo v imenu načelnika S. L. S., od ljudstva izvoljenega voditelja naše politike? V tem imenu je vse, kar more želeli on od nas: zaupanje, udanost, recimo še to, kar je več: hvaležnost in ljubezen. V tem imenu je pa tudi vse, kar z gotovostjo pričakujemo od njega: novih bojev in novih zmag doma in na

Dunaju v blagor našega Bogu in domu zvestega slovenskega ljudstva. Macte virtute!

Organizacija katoliških čerkov.

Organizacija moravske katoliško-narodne stranke se vedno bolj dopolnjuje in krepi. Ima veliko »Vsestrokovno zvezo krščanskih delavcev« in »Katoliško kmetijsko zvezo«. Na gospodarskem polju delujejo njene raiffeisnovke, prodajalne in nakupovalne zadruge ter konsumna društva. Tudi izobraževalna organizacija polagoma raste. Moravski Orli so tudi pri nas dobro znani. V zadnjem času se je reorganiziralo društvo katoliških akademikov v Brnu; imenuje se sedaj »Moravan«. Ravno kar se snuje organizacija katoliških profesorjev. Izvrstno prosperajo tudi društva katoliških učiteljev, učiteljic in katehetov.

Velikega pomena bo tudi »Ciril-Metodova Matica«, ki se je postavila v preteklem letu na širšo podlago. Prvotno je bila namreč ustanovljena le kot katoliško šolsko društvo z namenom, da postavi katoliško učiteljske. Sedaj pa hočejo napraviti iz nje protutež proti svobodni misli in svobodni šoli ter koncentrirati v njej tudi manjšinsko delo, dokler vztrajajo obrambne jednote v svojem svobodomiselnem kurzu. Saj je znano, da širijo te »nestrankske« jednote pod naslovom zalaganja manjšin s češkim časopisem razne svobodomiscine liste. »Matica« je dobila svoj sekretariat in s tem se je tudi število članov in prispevkov silno zvišalo.

Mladočehi snujejo sedaj tudi na Moravskem svojo stranko. Ljudska napredna stranka plove namreč v Masarykovih vodah in nasprotuje Kramářevi vladni politiki. Aranžerji nove stranke niso še na jasnem, ali naj sprejmejo tudi na zunaj mladočeško firmo, ali morda bolj privlačno krinko »delovne stranke«. Splošno se proročuje, da bo nova stranka mrtvorojeno dele brez zaslonbe v ljudstvu in brez enotne ideje. Novo stranko ustanavlja jo ljudje najrazličnejšega mišljenja, katerih edina želja je v javnosti veliko vlogo igrati.

V naši javnosti je menda še malo znano, da imajo na Češkem posebno »stranko obrtnikov«. Pri zadnjih državnoborskih volitvah so postavili celo hišniki svoje kandidate. To je seveda pretiran in nezdrav pojav, če hoče ne samo vsaka obrt, ampak tudi del obrti

imeti svojo stranko in poslance. Sedaj hočejo to stranko presaditi na Moravsko. Lahko pritrdimo »Čechu«, ki piše, da gre tu samo za špekulacijo nekaj štreberjev priti s pomočjo dobrodušnih obrtnikov na površje in do dobrih mest.

V Pragi je začel izhajati nov kršč.-soc. dnevnik »X X. Věk« — »Dvajseto stoletje«. Odgovorni urednik je bivši poslanec Václav Myslivec. »Nový Věk«, dosedanje glasilo čeških krščanskih socialcev pa še ni prenehal izhajati; izhajal bo še dalje kot tednik pod uredništvom predsednika krščansko-socialne stranke dr. Horskýja. Da izhajata oba lista, je krivo nesporazumljenje v izvrševalnem odboru stranke, kjer je zmernejše krilo (msgr. Kordač, dr. Mazanec, dr. Horský) za dosedanje dnevnik »Čech«, ki je last privatnega založnika Kotrba dočim hočejo drugi, zlasti oba brata Myslivca, list, ki bi bil od privatne osebe neodvisen. »Čech« ni glasilo konservativne katoliške stranke, ampak nekaj oseb, ki se trudijo doseči edinost v katoliškem taboru. »Čech« se tiska od Božiča na rotacijskem stroju in se je tudi vsebinsko dvignil, ker se je razširilo uredništvo. Smer lista določa poseben »uredniški svet«.

Italijansko-turška vojska.

Turški napad na Gargareš.

Te dni se je zgodilo na bojišču nekaj, kar je laško javnost silno presenečilo in razburilo. Kakor znano, ni na bojišču nobenih inozemskih poročevalcev, ampak poročila kar laška vojna uprava sama. To pa že skoro mesec dni ne po oča nič drugega, kakor da se okoli Tripolisa, Derne in Bengasija ni zgodilo nič novega. Laški listi se zato oškodujejo s tem, da obširno poročajo o parlamentarnih homatijah v Carigradu. Medtem pa Turki in Arabci v Tripolisu Lahom nagajajo, kar le morejo. Laška vojna uprava trdi v listih, da so Lahii zasedli izven Tripolisa k aje Ajn Zaro, Zanzur, Gargareš in Tadjuro. Nedavno pa se je zgodilo nekaj, kar dokazuje, da Lahii teh krajev nikakor niso zasedli. V Gargarešu se je vdinjal nekaj Arabcev Lahom za vojne. Kar naenkrat napade okoli sto turških vojakov in Beduinov ponoči vas, vdere v bajte in vse pokolje. Otroke so prišli za noge in jim razbili glave ob stenah, moške in ženske so mučili, jim iztaknili oči in z bajoneti parali trebuhe. Odvedli so tudi več žensk

s seboj. Nekaj prebivalcev je pobegnilo k laškemu okopom.

Kako je bil ta napad mogoč? Menda so Turki tisti dan markirali napad na Ain-Zaro in so potem porabili to priliko, da so padli na Gargareš. Turški napad je napravil v Tripolisu silen vtis.

Zelo razburjeni so pa tudi laški listi v domovini. »Giornale d'Italia«, ki je dozdaj vladno politiko vseskozi hvalil, g aja poveljstvo v Tripolisu, češ da ni vstanu stalno zasedi oaze okoli Tripolisa. List se čudi, kako da Italijani niso v Gargareš vsaj en bataljon postavili. List sodi, da se vojaško poveljstvo pravzaprav iz Tripolisa ne upa daleč vun. Kazenska ekspedicija Turkov proti Lahom zvestemu Gargarešu Lahe silno kompromitira, ker dokazuje, da Lahii prebivalcev, ki so jim udani, ne morejo ščititi.

»Giornale d'Italia« pove tudi, da so utrjeni Turki na Djebel in so naravnost brzojavno zvezani s Tunisom.

Turška koncentracija okoli Derne in Tobruka.

Tripolis, 8. jan. (Ofic.) Včeraj so veliki oddelki Arabcev napadli v Hom-su dva bataljona Lahov, ki sta varovala vojake, kateri so gradili utrdbe. Boj je trajal tri ure in so Lahii napad odbili. Lahii so imeli 21 ranjenec. Okoli Derne in Tobruka se koncentrirajo sovražne čete. V Tripolisu ni nič novega. Kavalerija je rekognoscirala ozemlje 8 km daleč od Ainzare. Sovražnika ni nikjer zasledila. Morje se je pomirilo in je vsled tega mogoče vkravati ranjence.

Miru ne bo?

»Tanin« izjavlja, da o kakem bližnjem sklepu miru ni govora. Turčija ne sklene z Italijo miru, ako slednja ne prizna turške suverenitete nad Tripolisom in Cirenajko.

Turški minister za zunanje zadeve Assim je nasproti poročevalcu »Daily Telegraph« izjavil, da Turčija aneksije Tripolisa nikoli in pod nobenim pogojem ne bo priznala.

„Glavna posojilnica“ pred sod.štem.

Civilni senat pod predsedstvom g. dr. Travnarja je včeraj razpravljal o tožbi Znidaršič & Valenčič proti »Glavni« radi priznanja nečlanstva do pol 2. ure popoldne ter je potem nadaljeval to razpravo od tri četrt na štiri do en četrt na šest zvečer. Dr. Azman je v imenu Znidaršič & Valenčiča stavil kot

LISTEK.

Botanični vrt v Ljubljani.

V zadnji številki »Carniole« je priobčil prof. A. Paulin zgodovinsko sliko o razvoju in poročilo o sedanjem stanju c. kr. botaničnega vrta v Ljubljani. Lep del naše kulturne zgodovine odseva iz kratkega opisa, ki je bil sicer prvotno obsežnejše zasnovan, pa radi pomanjkanja sredstev ni moglo muzejsko društvo odstopiti več prostora v svojem glasilu. Stvar vtegne zanimati tudi širšo javnost, zato ne bode odveč, če posnamemo iz celotnega poročila nekaj točk.

Pred dvema leti bi bil vrt lahko slavnostno svojega obstanka, ker je bil ustanovljen leta 1809 za časa francoske okupacije po iniciativi maršala Marmonta in sicer na istem svetu ob Izanski cesti, kjer je še sedaj. Visoka, daleč nad skromnim vrtnim obzidjem proti nebu kipeča drevesa, so še iz te dobe in tvorijo najstarejši vrtni inventar. Prvi upravitelj je bil gimnazijski prefekt Fran Hladnik, čegar ime imajo še sedaj nekatere kranjske rastline. Leta 1812 so šteli na vrtu 768 kranjskih rastlinskih vrst. Po odhodu Francozov

je avstrijska vlada dotacijo znižala, tako, da nekaj časa niti vrtnarja ni bilo mogoče vzdrževati, in se je še le leta 1819. Hladniku posrečilo, dobiti nekega kmetijskega dečka, Andreja Fleischmana, kateri je vstopil kot vrtnarski vajenec in postal končno upravitelj in voditelj vrta. Da bi ne bil imel Fleischman smisla in veselja za naravo, se ne sme reči vendar ni imel strokovnega znanja, da bi bil mogel Hladnikovo delo uspešno nadaljevati. Sploh je začel odslej vrt vedno bolj propadati, ker se je velik del vrta botlo za znanost, uporabljaj le v kuhinjske namene. Ko je sedanji kustos, šolski svetnik profesor Paulin prevzel leta 1886. vodstvo vrta, je našel le še 312 domačih vrst in še te brez sistematičnega reda. V knjižnici je bilo le še pet starih knjig iz Hladnikove zapuščine; herbarijev ali zbirke semen, ki bi se bila lahko pošiljala ostalim botaničnim vrtom v zamenjavo, ni bilo. Z nedoseženo marljivostjo in globokim vpogledom moderno izobraženega naravoslovca se je lotil profesor Paulin težkega dela, pri katerem je navzlic vsem zaprekam vstrajal do današnjega dne. Število rastlinskih vrst, ki so jih na vrtu gojili, se je dvignilo leta 1889 na 2800; v letih 1910/11 pa so šteli 6112 vrst, ki jih je porazdelil v 1425 plemen in 175 družin. Od teh je

2047 doma izven Evrope, 4365 evropejskih, med temi 2234 kranjskih. Skoraj vsi znamenitejši botanični zavodi cele Evrope dobivajo odtod semena in žive rastline v zamenjavo in številno pošiljatev raste od leta do leta.

Razvrstitev rastlin v botaničnem vrtu ljubljanskem zasleduje dva smotra; prvič sistematično razdelitev po družinah, v kolikor dopuščajo vnanje razmere; drugič pa usvaritev geografsko sorodnih bioloških skupin. Tako so zgradili leta 1907. dvojne obzidanih jarkov napolnjenih z vodo, kjer se goje le vodne rastline; na malih, umetno iz konglomeratnega kamenja sestavljenih gričkah najdeš našo planinsko floro skoraj polnoštevno zastopano po pokrajinskih skupinah, ki odgovarjajo zelenim gorskim senošetim, peščenim plazovom, polnim nasutega in naplavljenega kamenja, visokemu pečevju itd. Na senčnih prostorih so zgrajene skupine, ki predstavljajo rastlinsko gsto zaraščenega panon. In južnoalp. lesovja, ali pa ono, ki prevladuje v jelovih, borovih ali bukovih gozdovih. Za prihodnje leto nam obeta pisatelj še mnogo novih, zanimivih formacij, s katerimi razpolaga naša domovina in tako razkošnem bogastvu. Posavile se bodo skupine nizko ležečega travniškega in visokega gorskega močvirja, razne po-

krajinske slike, katerim dajejo nekatere trave in poltrave značilni tip, gorski pas pritlikavega ruševja, skupine, katere krasi rhododendron, daphne strata ali nizka azalea in še drugih več. Kako ogromno dela da se je tekom let vršilo na tem prostoru, je mogoče popolnoma umeti tedaj, če se vpošteva še težave, s katerimi se je moral profesor Pavlin boriti in katere v svojem spisu tudi živo slika. Vrt nima rastlinjaka, kjer bi prezimovale rastline, ki zime ne prenesejo, nima vodovoda, hišica na vrtu je premala, da bi se dalo v njej delati, tablice z napismi ne odgovarjajo potrebam obšinstva; obširni herbarij, katere je Pavlinova vztrajnost tekom let s trudom nabrala, nimajo prostora, kjer bi se jih moglo brez skode ohraniti. Skrajni čas je, da dovoli naučni erar potrebno vsoto, ki ne presega 8600 kron, da se izvrše potrebne poplave; tudi letno dotacijo bo treba zvišati, ako naj se vrt ohrani na sedanji višini. Vsaj naučna uprava tako rada povdara potrebo ohranitve naravnih spomenikov, in na Kranjskem je v tem oziru mnogo hvaležnega posla. Flora ljubljanskega barja gine vsled osuševalnih del od leta do leta in nekaj vodnih rastlin se je le še na botaničnem vrtu ohranilo. Ako naj se floristično sliko našega barja ohrani v snomin

dokaz da »Glavna« sploh nikdar veljavno obstojala ni in da radi tega tudi nikogar ni mogla sprejeti kot člana, da so bili sklepi »Glavne« vsi neveljavni, da »Glavna« nikdar ni sprejela tožnice za člana, da tožnica tudi nikdar ni pristopila kot član h »Glavni«. Dr. Svigelj kot zasopnik »Glavne« je dokazoval nasprotno teh trditev. Senat je konstatiral iz knjig »Glavne«, da so zelo neetočne, ker navajajo iste na primer, da je bil pr. seji upravnega sveta navzoč dne 18. januarja 1900 njegov član Putrih, ki pa dotičnega sejnega zapisnika ni podpisal, medtem ko je nek drug odbornik na dotičnem sejnem zapisniku podpisan, ki pa ni naveden med navzočimi. Nadalje je konstatiral, da je tožnica dobila prvo posojilo poprej, predno je sploh kako pristopnico podpisala. Senat je sklenil nato, da se vsi nadaljnji dokazni predlogi zavrnejo, ter da se bo razsodba izdala pisмено.

Nato se je pričela razprava o zadevi Ivan Robežnik, posestnik in trgovec na Viču, zastopan po dr. Furlanu, proti »Glavni«, ki jo je zastopal dr. Vodušek, radi priznanja nečlanstva. Tožnikov zastopnik izjava, da tožnik Robežnik vsled nastopnih razlogov ni član »Glavne«, in sicer: 1. Robežnik ni nikdar imel namena pristopiti kot član h »Glavni«, on ni rabil nobenega posojila zase, marveč je le preskrbel posojilo nekemu Juvanu iz Domžal ter izjavil, da je pripravljen, prevzeti za Juvana posojilo. »Glavna« je odštela Juvanu posojilo ter dala Juvanu in Robežniku podpisati menico, in še neko drugo listino, ne da bi bil kdo pripomnil, da mora Robežnik poslati član »Glavne«. Juvan je prejel posojilo in če so komu odtegnili in če je kdo plačal petkronski delež za članstvo, je plačal to le Juvan, ne pa Robežnik. Vse to se je zgodilo leta 1903. Juvan je tudi že v teku leta 1903. vrnil »Glavni« svoj dolg in od tega časa Robežnik ni imel z »Glavno« ničesar več opraviti. Robežnik, ki nikdar ni slutil, da ga smatra »Glavna« za člana, svojega članstva tudi ni mogel odpovedati. Šele na zimo leta 1910. povedal je Robežniku nek prijazen človek, da figurira med člani »Glavne«, česar pa Robežnik niti verjeti ni mogel ter je mislil, da je to prazna šala. Dne 23. decembra 1910. pa se je prepričal pri »Glavni«, da je res vpisan med člani, vsled česar je zahteval izbris iz članstvene knjige. 2. Robežnik ni bil nikdar za člana od »Glavne« pravilno sprejet. V smislu § 3 in 11 združnega zak. in v smislu §§ 14 in 17 statuta »Glavne« se postane član šele tedaj, če je upravni svet »Glavne« sprejel koga v svoji seji za člana. Uprav. svet mora voditi o teh sejah zapisnike ki morajo biti podpisani od navzočih upravnih svetnikov. Vse to se pa glede Robežnika pri »Glavni« ni nikdar zgodilo. »Glavna« ni nikdar sklenila sprejeti Robežnika za člana, o Robežnikovem članstvu se nikdar ni sklepalo v upravnem svetu in posojilo, dano Juvanu pod Robežnikovim poroštvom dne 7. marca leta 1903, se je odobrilo sicer šele 29. aprila 1903. in se takrat Robežnika ni sprejelo za člana, vsled česar je naravno, da Robežnik tudi ni bil nikdar obveščen, da je bil sprejet kot član. Pristopnico, ki jo je moral Robežnik podpisati takrat kot je podpisal menico, je smatrali torej le k večjem kot nekaj Robežnikovim ofert, da se ga sprejme za člana, o katerem se pa pri »Glavni« nikdar ni sklepalo. 3. Upravni svet »Glavne« sploh ni mogel nikdar sprejeti veljavno kakega člana, ker je bil voljen na neveljavnih občinskih zborih. V smislu § 3. zadr. zak. mora biti pri občnem zboru navzočih najmanj eno desetino združnikov, da so sklepi občnega zbora sploh veljavni.

in pouk poznejšim generacijam, je treba preskrbeti vrt z vodovodom. Lepo in plemenito je, da se je profesor Pavlin zavzel za svojega pridnega in zvestega Juvana, ki opravlja službo c. kr. vrtnarja in čegar deseterno dnevno težko delo ni v nikakem razmerju z njegovo borno plačo. Na koncu razprave sledi še pregled vsega rastlinskega materiala, ki se je gojil na vrtu v letih 1910 in 1911, razvrščenega po družinah, plemenih in vrstah.

Nas namen je bil, opozoriti tudi širše kroge na ta pomembni domači znanstveni zavod, ki dela čast Ljubljani in deželi kranj. daleč po svetu, domačini pa komaj zanj vedo. Če bi dobila Ljubljana svojo univerzo, bi bil botanični vrt edini naravoslovni zavod, ki bi bil takoj za vseučiliško porabo, vse drugo bi se moralo še le ustvariti. Za to pa naj kompetentni faktorji store svojo dolžnost, da ne bode ostal glas prof. Pavlina našega najboljšega botanika glas vpijočega v puščavi.

Dr. D.

ni. Občni zbori »Glavne« pa so bili po § 29. statuta, katere statutarne določbe je nezakonita in v protislovju s § 31. zadr. zak., — zastopani le z eno desetino kapitala, nikdar pa ne z eno desetino združnikov. Iz teh treh razlogov je po trditvi dr. Furlana dokazano, da Robežnik ni bil nikdar član »Glavne«. Dr. Božidar Vodušek je sicer priznal, da upravni svet »Glavne« ni nikdar sprejel Robežnika v kakem pismenem zapisniku za člana, trdi pa, da je Robežnik ostal vendarle član »Glavne« že s tem, da je podpisal pristopnico in da je prejel od »Glavne« potrdilo o vplačnem deležu. Nadalje trdi, da je Robežnik naknadno priznal svoje članstvo s tem, da je 23. decembra 1910. članstvo odpovedal, da je 8. januarja 1911. volil likvidacijski odbor in da je bil pripravljen z drugimi člani »Glavne« skleniti neko pogodbo s članom Tomažem Pavšarjem. Dr. Vodušek trdi, da tožnik napako interpretira določbe statuta, katere ne zahtevajo, da bi se moral sprejeti član po upravnem svetu. Sicer pa likvidacijski odbor tudi ne obstoji in tudi tožen ne more biti, ako so le isti člani »Glavne«, ki so bili po upravnem svetu sprejeti, ker je takih članov le 43 in sicer tistih, ki so bili sprejeti 18. maja 1910. v posebni seji upravnega sveta. Dr. Vodušek je predlagal, naj se naloži Robežniku, da ima predložiti potrdilo, ki je prejel svoj čas od »Glavne« o vplačnem petkronskem deležu. Dr. Furlan je izjavil, da Robežnik sploh ni prejel nikdar od »Glavne« omenjenega potrdila. Iz knjig toženke se konstatira, da je bilo posojilo dano 7. marca 1903., da se je to posojilo odobrilo v seji dne 29. aprila, da izkazuje sejni zapisnik med navzočimi člani upravnega sveta Antona Putriha, ki pa dotičnega sejnega zapisnika nikdar ni podpisal, da je pa dotični sejni zapisnik podpisal Jos. Turk, ki pa zopet ni naveden med navzočimi ter da je Juvan to posojilo že koncem leta 1903. vrnil. Toženka ne more predložiti nobenega zapisnika upravnega sveta, v katerem naj bi bil Robežnik sprejet kot član. Nato se zaslúši pod prisogo Ivan Robežnik, ki potrdi: da ni nikdar prejel od »Glavne« nikakega potrdila o vplačnem deležu. Senat sklene nato, da se vsi nadaljnji dokazi in predlogi zavrnejo in da se bo sodba pisмено izdala.

Pri razpravi navzoči likvidator g. Višnikar je bil silno nervozen ter se je zelo intenzivno trudil, da mu ja ne bi ušli vsi člani »Glavne«, češ »kaj počne mo po tem mi likvidatorji?« Napravil je vtis, da zas'opa vlagatelj »Glavne«, — dasi so g. Višnikarja, kolikor je nam znano, izvolili za svojega zastopnika člani in domnevni člani »Glavne«, medtem ko so upniki »Glavne« izvolili le konkurznega upravitelja g. dr. Oblaka.

AVSTRO - OGRSKA. Nemci in Čehi.

Dunaj, 9. januarja. V četrtek ali v petek se nadaljujejo nemško-češke pravne konference pri notranjem ministru.

Socialno zavarovanje.

Dunaj, 9. januarja. Danes teden je sklican socialno-zava ovalni odsek. Nadaljuje se glavna razprava. Predlagati se namerava, da imej odsek seje vsak teden, dokler se ne snide državni zbor.

Khuen - Hedervary.

Budimpešta, 9. januarja. Včeraj so zdravniki odstranili Khuenu obvezo in poizkusili njegov vid. Zdravniki so konstatirali, da Khuen dobro vidi.

Bolezen dr. Ebenhocha.

Dunaj, 9. januarja. Znani krščanski politik dr. Ebenhoch je nevarno bolan. Včeraj dopoldne se je pojavila hipna srčna slabost, popoldne se je bolniku izboljšalo.

Ženska v državni službi.

Dunaj, 9. januarja. Tu se je slavila 40letnica, odkar se nahajajo ženske v državni službi. Navzoča je bila tudi poštna adjunktinja Barth, ki je vstopila pred 40 leti v državno službo. Trgovinski minister Rössler je slavil pridnost in marljivost jubilarke in ženskih uradnic sploh.

V CARIGRADU PRIČAKUJEJO VSTAJE.

Carigrad, 9. januarja. Tu se boje, da izbruhne vstaja staroturkov, ki imajo v Stambul velik pristavev. Vlada je odredila zato obširne varnostne priprave.

Carigrad, 9. januarja. Veliki vezir boleha na bronhitis in se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo.

NOVA GROZDEJSTVA NA PORTUGALSKEM.

Pariz, 9. januarja. Iz Santarema se poroča, da je obkolilo 20 karbonarjev neko cerkev, kjer so prišli in zaprli 28 duhovnikov.

Lizbona, 9. januarja. V Azimbuji se je bil hud boj med vojaki in domačini. Vlada je namreč proglasila občinski svet za državno last in zahtevala, da morajo občani zapustiti zemljišče ali pa plačati najemnino. Več sto oseb se je nato obožilo in napodilo vojake.

VOLITVE V FRANCOŠKI SENAT.

Pariz, 9. januarja. Po izkazu francoskega notranjega ministrstva so bili pri nadomestnih volitvah izvoljeni v senat: 5 reakcionarjev, 23 progresistov, 19 republikancev leve, 48 radikalcev in socialističnih radikalcev in 3 socialistični republikanci. Republikanci leve pridobijo 1. reakcionarji iz gube 2. progresisti 4. radikalci in socialistični radikalci 3 mandate.

REVOLUCIJSKE PRIPRAVE NA IRSKEM.

London, 9. januarja. V grofinji Ulster popolnoma javno delajo priprave za revolucijo proti angleškemu parlamentu in proti vladi. Revolucija naj bi izbruhnila, ko se proglasi homerulo na Irskem. V Belfast odposlani poročevalci angleških listov poročajo, da se je obvezalo 25 000 mož za boj proti vladi in da urijo to armado bivši častniki pod vodstvom kapitana Cala, ki je izjavil, da ko dobi Irska homerulo, se loči Ulster od Irske in se v Belfastu ustanovi posebna vlada.

Novice iz Amerike.

Strašen mrz vlad v Severni Ameriki. V New Yorku je zmrznilo 7. t. m. 12 oseb.

Slovenec ustrelil v Ameriki tri osebe. V Cannonsburgu, Pa., je 18. decembra Slovenec John Ribarič, ob 6. uri zvečer ustrelil tri osebe, in sicer Slovenca Matevža Novak, njegovo ženo Marjano in Franceta Stovanja. Morilec je doma iz Trnovega na Notranjskem. V Ameriki je bival že kakih deset let. Pred kratkim je prišla k njemu iz stare domovine njegova 20letna hčer. Najel je pri Matevžu Novaku dve sobi zase in za njo, in vse bi bilo dobro, ako menda nekoliko zmešani Ribarič ne bi začel svoji lastni hčeri vsiljevati pregrešne ljubezni. Toda pogumna hčerka ga je odločno zavrnila in šla stanovat k Novakovi. Oče jo je zahteval nazaj brez uspeha. Usodnega dne se je Ribarič zopet sporekel z Novakovo rodbino, nakar je odšel ob štirih popoldne v prodajalno in kupil samokres. Ko se je vrnil domov, je Marijana Novak ravno pripravljala večerjo, njen mož pa, ki je pravkar prišel z dela, se je umival, ter mu voščil dober večer. Ribarič pa je, ne da bi kaj odgovoril, potegnil iz žepa samokres, ter streljal najprej na Marjano Novak, potem na njenega moža Matevža ter na Antona Stovanja, ki je istotako stanoval pri Novakovih. Streljal je tudi na svojo hčer, toda mu je srečno ušla. Nato si je pognal nečloveški morilec kroglo v trebuh. Ko so ljudje slišali strele, so prihiteli v Novakovo hišo, kjer se jim je nudil strašen prizor: na tleh so namreč videli v krvi ležati vse tri že mrtve. Ribarič se ni dobro zadell in v bolnišnici, kjer ga straži policija, so mu izrezali kroglo. Zdravniki so mnenja, da bo okrevale. Nedolžne žrtve so bile pokopane dne 20. decembra na pokopališču v Brigdeville. Pokojna Matevž in Marjana Novak sta bila v Cannonsburgu obče priljubljena. Stara sta bila oba po 45 let ter doma iz Vrhnike pri Ljubljani. Anton Stovanja je doma iz Trnovega na Notranjskem, in je bil istotako priljubljen med tamošnjimi rojaki.

Slovenec usmrtil v Ameriki svojo ženo in sebe. Iz Lewistown, Mont., poročajo, da je ustrelil dne 5. decembra Slovenec Franc Kerzek svojo ženo in si potem pognal kroglo v glavo. Dobili so ju dne 7. decembra mrtva, in sicer v postelji. Kerzek je prišel s svojo ženo v Lewistown pred enim letom ter sta pridno delala. Ko pa je prišla zima in Kerzek ni imel kaj dela, ga je začela žena zaničevati ter ga naganjati, naj si poišče kje drugje delo. Dala mu je 100 dolarjev in ga enostavno odslavila. Kerzek se je podal v Roundup, Mont., kjer je delal v premogovniku. Ko pa je izvedel, da ga toži žena na ločitev zakona, se je vrnil k njej in zopet začel živeti z njo. Ko je bila tožba na ločitev zakona končana, ga je žena pognala od hiše, kar je Kerzeka tako ujezilo, da jo je ustrelil v postelji ter potem še sebi končal življenje. On je bil star 37 let, njegova žena pa 28.

Slovenka umrla v Ameriki. V Hackettu, Pa., je umrla Slovenka Tezija Koščak, rojena Tomšič. Doma je bila iz Jame pri Zužemberku ter stara 29 let. Zapustila je žalujočega soproga s štirimi otroci.

V Ameriki umrl Slovenec. V Leadville, Colo., je umrl Fr. Kostelic, doma iz Sapa pri Šmarju.

Rokovnjač v cerkljanskih hribih.

Prebivalce cerkljanskih hribov že dalj časa vznemirja neki zločinec, ki se ondi skriva pred roko pravice. O tem smo dobili naslednje zanimivo poročilo:

O Božiču, tedaj ko po celi zemlji vlada svet mir in človek ne more niti misliti, da bi se upal kdo motiti tisto svečanost, o tistem božiču letošnjega leta je bilo pri nas vse razburjeno. Na Sveti večer niso pustili pri nobeni hiši med polnočnico za varuha kakega starega moža ali ženico, kot je bila to navada, ampak so varovali hiše moške, da preprečijo vsak vlom ali tatvino, če pride glasoviti »razbojnik«, pred katerim so se ljudje kar tresli, in o katerem so znali pripovedovati grozovite stvari. Človeku se zdi, kot da bi poslušal kak star roman iz romantiških, razbojniških časov. Z večjo grozo kot nekdaj so pripovedovali o »razbojniku« čudne reči in so se tresli pred njim, posebno v Zakojci in na Bukovem, koder se največ klati in dasiravno je njih domačin. Koliko je na vsem resnice je težko doznati, toda, da mu je ljudstvo veliko hudodelstev samo pripisovalo je jasno, da jih je pa tudi sam veliko učinil je gotovo. Imenuje se Jakob Čelik, doma je iz bukoveke fare in star nad 20 let. Obdolžen je menda velike množice tatvin, radi katerih se ni predstavil pred naborno komisijo in je s tem postal vojaški begunec. Na vesti ima, kot se sliši tudi umor, rop in še mnogo drugih nelepih stvari. Vest, ki gre med ljudstvom, da bi bil mrtvo žensko rezal, je pregrozna, da bi ji mogli verjeti. Vsa ta zločinstva, pa je baje napravil na Kranjskem; domov pa je pribežal, da se ložje skriva orožnikom, ki ga noč in dan neutrudno zasledujejo, a ga ne morejo dobiti in ga bodo težko dobili, če ne zapade sneg. Kmetje ga ne izdajo, tudi če bi vedeli zanj, in to iz znanega strahu pred »razbojnikom«, češ kadar pride iz ječe mi zapali hišo ali pa me ubije, zato bi ga preje skril in mu dal jesti. Da bi se na kakem posebnem mestu skrival ni znano. Zdaj ga vidijo kmetje tu, zdaj tam, zdaj v resnici, drugi pot samo v fantaziji. Jasno je, da ima vse tatvine in lumparije, ki so se zgodile daleč na okoli, »razbojnik« na vesti, dasiravno jih je morda napravil bogve kdo. Želja in misel vseh ljudi pa je: Da bi ga ujeli!

O tem rokovnjaču smo iz Baške grape dobili še naslednje poročilo:

V zadnjem času straši po gorenji baški grapi neki tolovaj po imenu Čelik, kakor sodijo ljudje. Vsak čas ulomi kam, zadnji teden je udrl v prodajalnico Ivana Mavrara v Hudijužni, ko si je napravil vanjo pot skozi železje in mrežo pri oknu. Ker je iskal menda samo denarja, a tega ni dobil, je napravil le malo škode, ker si je privoščil le eno pomarančo. — Orožniki iščejo dobrega moža, a ga ne morejo dobiti, ker se skriva po zakajskih gozdih. — Prav bi bilo, da bi možu zdaj pozimi poskrbeli za gorko sobo.

Dnevne novice.

Nepopisna sleparstva so pričeli izvrševati liberalci povodom bližnjih volitev v Trgovsko in obrtno zbornico. Nekdo razpošilja nekaterim našim zapnikom naslednje brzojavke: »Pošljite takoj ekspresno pripravljeno. Dr. Novak.« Opozorjamo somišljenike, da s temi brzojavkami S. L. S. nima nobenega stika. S temi brzojavkami imajo liberalci očividni namen zapeljati naše somišljenike. Naši somišljeniki naj se obračajo le na tajništvo S. L. S. in naj pazijo, da jih liberalci ne osleparijo. Opozorite naše volilce in volilke na liberalne mahinacije in na liberalni načrt, ki je bil v soboto v »Slovenca« priobčen v zaupnem pismu na liberalne zaupnike.

Hrvatski pravaši za razširjenje volilne pravice. Zastopniki hrvatske stranke prava v Dalmaciji so izročili dalmatinskemu namestniškemu upravitelju grofu Attems spomenico, v kateri se zahteva, naj se sedanji dalmatinski deželnozborski volilni sistem zamenja z razširjeno volilno pravico. Ostale hrvatske in srbske stranke se bodo bržkone temu uprle.

Jutro v Trstu. Miha Plutovo »Jutro« ne vzbuja med tržaškimi vodilnimi krogi nobenih posebnih simpatij. Konkurenca je konkurenca. Miha Plut sicer zagotavlja, da v Trstu »ne bo intrigiral«, obenem pa izjavlja, da bo »odločno in ne s solzami zagovarjal koristi tržaških Slovencev«. Pravi, da je »tržaško slovensko ljudstvo že od nekdaj napredno in po izobrazbi hlepeče« in je zato menda že komaj čakalo na Plutovo »Jutro«. — Tržačani so prepametni, da bi ne vedeli, kakšne »koristi« Miha Plut slovenstvu donša. O tem ve menda veliko povedati. Uči

teljska tiskarna, katero je „Jutro“ za dobrih 30 tisočakov olajšalo in M. Sladičeva, ki je še-le po odvetniški pisarni prišla do svojega denarja.

— **Organ Dolfeta Ribnikarja** hoče na vsak način, da je S. L. S. duhovniška stranka. Njegov obisk „Dan“ trdi dalje, da je velika večina članov vodstva S. L. S. duhovnikov. Vodstvo S. L. S. obstoja iz 69 članov. Od teh je duhovnikov 27, kmetov 18, večji posestniki 3 (Pogačnik, Povše, Detela), zdravniki so 4, trgovci 3, obrtniki 3, poleg teh je tudi izmed kmetov nekaj obrtnikov, delavci 3, profesorji 3, učitelja 2, advokata 2, 1 urednik. Torej je v vodstvu 42 laikov in 27 duhovnikov. — Dolfet Ribnikar naj bo torej potolažen.

— **Nesreča naroda.** Naš narod je prestal že veliko zla in gorja. Ali vsa germanska nasilja, turške in francoske vojske in nemški valpeti ne pomenijo za naš narod tako velike nesreče kakor je prepričan „Jutro“ in pa „Dnevom“. Tržaško „Jutro“ št. 6 piše namreč pod naslovom „Nesreča naroda“ to le: „Jutro je nastalo da vrši svoje demokratsko, jugoslovansko misijo, a je že tu politični parasit Ribnikar da dela to, kar je največje zlo za ves narod da razdvaja. „Dan“ bo gotovo hudič vzela, kot vse, kar nastane kot konkurenca Jutra. Potem bo pa zapel boben nad Učiteljsko tiskarno in nad vsem, kar plazi z Ribnikarskimi „Dninarji“. Mi smo tudi te misli, da je to velika nesreča če se Milan Plut in Adolf Ribnikar prepirata, samo da to nesrečo slovenski narod čisto nič ne občuti, pač pa jo občuti žep „Jutrovega“ in „Danovega“ urednika. Upamo pa, da bo te nesreče kmalu konec, ker vse kaže, da bo, kakor „Jutro“ pravi, hudič vzela ne samo „Dan“, Ribnikarja in „Učiteljsko tiskarno“, ampak tudi Milana Pluta in njegovo donkišotarijo, ki jo je prinesel na slovenska tla. Saj je podobnega mnenja tudi „Slovenski Narod“, ki se je spravi včeraj na „Učiteljsko tiskarno“ in njena glasila, neizvzemši „Dan“. V liberalni stranki je večer, vse poka, jutro umira, dan pa se nagiba h koncu. To je le sreča za narod.

— **Kamnik in Hrvatje.** Prof. Josip Pasarič opisuje v podlistkih „Agr. Tagblatta“ svoje potovanje po Kamniških planinah in pri tej priliki posveča tudi Kamniku kot letovišču in zdravilišču daljši odstavek. Hvali prijazen Kamničanov, dobro in precej ceno postrežbo v gostilnah, snago mesta in njega krasno okolico ter svež planinski zrak, ki veje tu tudi ob poletnih mesecih. Priporoča rojakom, naj namesto v nemški del Koroške in na Tirolsko hodijo na oddih in okrepčanje raje v Kamnik, ki v vsakem oziru lahko tekmuje s tujimi planinskimi zdravilišči in letovišči.

— **Smrtna kosa.** Včeraj 8. januarja je umrl na Viču od mrtvouda zadet posestnik Jožef Vovk, po domače Kotar. Bil je blagega in mirnega značaja. N. p. v m.

— **Prazniki v Hrvaški in Slavoniji** se glasom okrožnice nadškofa dr. Bauera 1. 1912. v nobenem oziru ne spreminjajo, ker je sv. oče ugodil tozadevni prošnji zagrebškega nadškofa ordinariata.

— **Smodnik se podražil.** Praška „Bohemien“ poroča, da je vojni minister sklenil s 1. junijem povišati ceno smodniku za puške. Lovski smodnik, ki je stal prej 3 K kilogram, bo stal 4 K 50 h. Fini lovski smodnik po 4 K 30 h bo stal 5 K. Brezdimni smodnik bo stal 7 K 30 h kilogram, prej samo 7 kron.

— **Italijanski aeroplani na meji.** Že to pomlad se ustanovi vojaška zrakoplovna postaja pri Palmanovi. Ker imamo že pet vojaških aeroplanov v Gorici, se bodo medsebojno nadzorovali, da ne zleti kak predrzen častnik čez mejo, kar je lahka stvar, če se pomisli, da se rabi z goriske zrakoplovne postaje na mejo po zraku le deset minut.

— **Umrli je v št. Jerneju** na Dolenjskem v 88. letu svoje starosti posestnik Marija Pirc, teta znane Kesslerjeve rodbine. Blagi pokojnici bodi ohranjen blag spomin.

— **Umrli je v Zagrebu** bivši zagrebški občinski svetnik in župnik sv. Petra č. g. Matija Ilijašević.

— **Znamenito jajce.** G. Ig. Medvedu, poduradniku na Dol. železnici v Zatičini je znesla mlada kokoš prvo jajce izvanredne debelosti. Stehtal je tri normalna jajca in potem še to zadnje ter našel, da je bilo za 1 dkg težje ko tri normalna jajca. Ko je jajce razbil, se je izlil beljak in en rumenjaki; v sredi te tekočine pa je bilo še eno popolno normalno jajce.

— **Mlad Martin Krpan.** Na Emonski cesti v Ljubljani stanuje 14 letni deček-učenec, ki tehta nič manj kot 86 kg. Če bo z leti tako napredoval, utegne biti pravi Martin Krpan.

— **Škrlatica v Zagrebu** razsaja z vso silo; v nekaterih delih mesta so otroci takorekoč že izumrli, in sedaj napada bolezen tudi odrasle. Mnogo so temu krive tudi slabe zdravstvene razmere v predmestnih delih, o katerih toži nek zdravnik v „Agramer Tagbl.“, da so največja nevarnost za mesto zlasti tudi v slučaju kolere.

— **Knjige „Matiče Slovenske“** za 1911 so se začele z današnjim dnem dostavljati ljubljanskim članom. „Lectopis“ se je v tisku zakasnil. Društveni ga dobijo nekoliko kasneje.

— **Poroke.** Poročil se je g. dr. Ivan Zabukovski v Lovranu z gđno Anico Zarnikovo iz Doba. — Poročil se je g. Avgust Sedlar, c. kr. finančni komisar v Krškem z gđno Mici Sov.

— **Nov red za rigorozo na zagrebški modroslovni fakulteti** je na predlog proforskega kolegija izdal ban dr. Tomašič. Na isti fakulteti se v kratkem osnuje seminar za geometrijo.

— **Za tujski promet na Hrvaškem.** Hrvaško društvo za tujski promet se je obrnilo na vsa večja tu- in inozemska založništva mednarodnih potovalnih pomočkov s prošnjo, da bi mu poslala v korekturo svoja nova izdavanja, da iztrebi iz njih mogoče netočnosti tihoče se Hrvaško-Slavonske. Založništva so ponudbo prijazno sprejela, zlasti Baedeker. Zemljevid „Deželá ograde krone“, ki ga izda tvrdka Wagner in Debes v Leipzigu, bo pregledal in če treba popravil društveni odbor prof. dr. M. Senoa.

Razne stvari.

Pokvarjeno argentinsko meso. Iz Berna se poroča, da so zaplenili 8000 kilogramov argentinskega mesa.

Po shodu ubit. V Forstu pri Bruchsalu na Badenskem so se stopili po nekem soc. demokratičnem shodu zborovalci. Tepež je bil tako hud, da je bil ubit kovinar Anton Gritzer.

Dvoboj dveh sedemnajstletnih smrkolinov. V Detmoldu sta se dvobojevala dva sedemnajstletna smrkolina radi neke trinajstletne deklice. En duellant je smrtnonevarno ranjen.

Dinamični napad v Kolinu. Tu je razpočila bomba v neki kočiji, katero je nekoliko prej zapustila neka elegantna zakonska dvojica.

Milijonsko poneverjenje. Iz Staxa v Tunisu se poroča, da se je izkušal usmrtiti neki turški častnik, ker je zaigral 1.000.000 frankov, ki so bili namenjeni turškemu glavnemu pristanišču v Tripolisu.

Nesreča v angleški mornarici. V Portsmouthu je zadela nova velika oklopna križarica „Orion“ s šolsko ladjo „Revenge“, ki se je močno poškodovala.

Stavke v Belgiji in na Anglškem. Iz Bruslja se poroča, da je položaj po belgijskih premogokopih zelo kritičen in da namerava stavkati 150.000 rudarjev. Iz Londona se pa poroča, da ni misliti, da se kmalu konča stavka tekstilnega delavstva. Boje se, da se položaj na Anglškem še poostri, ker groze stavkati tudi delavci po ladjedelavnicah in po premogokopih.

Zastrupljen v Lipskem. V obeh javnih zavetiščih v Lipskem so se dogodili enaki slučaji zastrupljenja kot v Berlinu. Obbolelo je več oseb, od katerih je neki Viljem Tawlihe že umrl v bolnišnici. V večih distalacijah so konfiscirali metyalkohol, ki ga rabijo za izdelovanje žganja.

Telefonska in Erzajavna poročila.

IMENOVANJE DR. ŠUSTERŠIČA ZA DEŽELNEGA GLAVARJA.

Dunaj, 9. jan. Cesar je danes imenovanje dr. Šusteršiča za deželnega glavarja Kranjske izvršil. Imenovanje se oficijelno takoj naznani.

ŠTAJERSKI SLOVENCİ BODO OBSTRUJALI DALJE?

Maribor, 9. januarja. 6. in 7. t. m. se je vršilo na Spodnjem Štajerskem zopet več shodov slovenskih volilcev. Na Laškem so govorili poslanci dr. Jankovič, dr. Benkovič in Pišek. Volilci so poročila poslancev vzeli z velikim odobravanjem na znanje in viharno pritrdili nameri nadaljevati obstrukcijo z najostrejšimi sredstvi. Dr. Benkovič je na podlagi budgeta štajerske dežele dokazal, da je za Slovence določenih samo 27 deželnih sredstev, za Nemce pa 54%, ostalo je za skupne, oz. neutralne namene.

AERENTHAL ODSTOPI?

Dunaj, 9. januarja. Ogrski politični krogi resno zatrjujejo, da bo grof Aehrenthal v kratkem odstopil. Kot njegovi nasledniki se imenujejo grof Mensdorff, sedaj poslanik v Londonu, in grof Szecsen, sedaj poslanik v Parizu.

NOVI NAMESTNIK ZA MORAVSKO.

Dunaj, 9. januarja. Cesar je danes novega cesarskega namestnika za Moravsko, barona Bleyleben, zaprisegel.

VODJA BUKOVINSKEGA DEŽELNEGA PREDSEDSTVA.

Dunaj, 9. januarja. Uradni list priobčuje imenovanje grofa Meran za provizoričnega voditelja deželnega predsedstva v Černovicah.

ANGLEŠKI LORD O NEMŠKEM CESARJU VILJEMU.

London, 9. jan. „Daily News“ objavlja daljši članek, v katerem slavi lord Lansdale miroljubno in Angležem prijazno naziranje nemškega cesarja Viljema. Cesar Viljem si vse prej želi kakor vojske. Nikdar ne reče nesimpatične besede o Angleški. Gotovo si nemški cesar ne more tolmačiti postopanja angleških vlad. Lord upa, da obišče cesar Viljem London še letos, ko se pomiri mednarodno razburjeno mnenje. Lord Lansdalov članek vzbuja veliko senzacijo, ker je lord sicer zelo molčeč mož, ki ni nikdar govoril o cesarju Viljemu, dasi je cesarjev osebni prijatelj. Ker so sodili listi, da je objavil svoj članek o cesarju Viljemu sporazumno s cesarjem, izjavlja lord, da je objavil članek sam brez cesarjeve vednosti.

PREPREČEM NAPAD NA RUSKEGA CARJA.

Peterburg, 9. jan. Te dni so zaprli veliko vseučiliških profesorjev, zdravnikov, odvetnikov itd., ker so aretiranci osumljeni, da so nameravali usmrtiti carja, ko se pripelje v Peterburg.

Z BOJIŠČA.

Tripolis, 9. jan. (Ofic.) V Tripolisu, Tadjuri, Ain Zari in Homsu ni nič novega.

Rim, 9. jan. „Messaggero“ poroča iz Tripolisa, da so Turki okoli Derne dobili novih ojačenj iz notranjščine dežele. Tudi okoli Tobruka se je sovražnik ojačil s četami Beduinov.

KARDINALI VRNEJO TURŠKE REDOVE.

Rim, 9. januarja. Ker je turška vlada od kardinala Vanutellija zaradi nekega svojega nagovora, v katerem je označil laško ekspedicijo v Tripolis kot nekako križarsko vojsko zoper mohadanstvo, zahtevala, da vrne Medjidjered, so vsi kardinali in prelati sklenili, da odlože redove, ki jih imajo od sultana.

VLOM V RAKEV NA TRŽAŠKEM POKOPALIŠČU.

Trst, 9. januarja. Preteklo soboto so vlomili neznanci v rakev rodbine Tonello na pokopališču pri Sveti Ani in odprli krsti Antonije ter Marije Tonello, ki sta umrli leta 1882. Poizkusili so tudi odpreti krsto Jožefa viteza Tonella, ustanovitelja ladjedelnice Sv. Marka umrlega l. 1869, a je niso mogli, ker je iz svinca. Kostni imenovanj so iz krst zmetali. Namen vlomilcev je bil, pokrasti ev. dragulje in zlato, ne ve se, če se jim je to posrečilo. Tatje so prišli do rakve po nekem kanalu, ki zbira deževnico.

STATISTIKA SAMOUMOROV V AVSTRIJI.

Dunaj, 9. januarja. „Extrablatt“ objavlja statistiko samoumrov in poizkusenih samoumrov v Avstriji leta 1911. Samoumrov se je izvršilo 1416, dočim se jih je leta 1910 našle 1458. Zelo je naraslo število mladoletnih samomorilcev, med njimi je en fant v starosti 9 let. Potem so izvršili samoumor trije fantje in dve dekleti v starosti 12 let. Najstarejši samomorilec so stari eden 87 let, dva pa 80.

ŠTRAJK V PRAGI.

Praga, 9. januarja. Uslužbenci cestne železnice nameravajo prihodnjo nedeljo stopiti v štrajk, da izvojuje izboljšanje plač.

MADAME STEINHEIL.

London, 9. januarja. Znana morilka svojega moža in »prijateljica« več dostojanstvenikov francoske republike, madame Steinheil, napoveduje, da bo v kratkem izdala svoje memoare.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA V CANADI.

Montreal, 9. januarja. Nek ekspresni vlak je z vso svojo hitrostjo zavozil v lokalni vlak. 30 oseb je ubitih, 100 ranjenih.

SNEŽNI VIHARJI NA ANGLEŠKEM.

London, 9. januarja. Po celem Angleškem divjajo snežni viharji. Na Škotskem je temperatura padla na 0°. Železniški promet se je deloma ustavil.

SAMOUMOR V PULJU.

Pulj, 9. januarja. Na vojni ladji „St. Georg“, ki je usidrana v Fazani, se je ustrelil artiljerijski instrukcijski

podčastnik Alojzij Erjavičnik, 23 let star, doma iz Maribora. Vzrok: nesrečna ljubezen.

VIHAR V BENEŠKI SLOVENIJI.

Videm, 9. januarja. V Beneški Sloveniji in zahodni Furlaniji je vihar napravil veliko škodo. V Tarpeču je porušil gorske kočje in napravil za 60.000 lir škode. V Buiji je odnesel pri petih hišah streho, v Meduni pa je porušil celo pred dvema leti zgrajeni most, ki veže ta kraj s Poludano.

Ljubljanske novice.

VELEZANIMIVO JAVNO PREDAVANJE V »LJUDSKEM DOMU«.

Danes ob pol osmi uri zvečer bo v mali dvorani na galeriji »Ljudskega Doma« z ozirom na Finžgarjevo narodno igro »Naša kri«, predaval č. g. kanonik dr. Gruden: »Francosko medvladje in slovensko ljudstvo«. Vstop vsakemu prost. Vabimo k najobilnejši udeležbi.

Ij Krščanska ženska zveza ima v petek, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne redno predavanje v »Ljudskem Domu«. Predava dr. Jos. Jerše.

Ij Odlična gosta. V Ljubljani se mudita te dni šef državne policije dvorni svetnik Svoboda in c. kr. okrajni policijski nadzornik dr. Skubl z Dunaja. Ali se gre za podražavljenje mestne policije? Vsak pameten Ljubljančan bi podražavljenje mestne policije le pozdravljal, posebno ker bi to slabe mestne finance znatno razbremenilo. V Gradcu prosijo za podražavljenje policije celo nemški nacionalci ravno vsled slabih mestnih financ.

Ij Kako skrbje liberalci za domače obrtnike. Pred volitvami v trgovsko in obrtno zbornico imajo liberalci polna usta sladkih besedi za obrtnike. Na obrtnike se je sedaj spomnil celo dr. Novak, ki zastopa trgovsko in obrtno zbornico v deželnem zboru, pa se doslej ni zanimal za obrtnike in trgovce. Liberalne korifeje le bolj zase skrbje, namestu da bi delale za splošni blagor obrtništva in trgovstva. To je posebno sijajno dokazal liberalni svetnik trgovske in obrtne zbornice Viki Rohrman, ki je sam sebi naložil kar tri gostilniške koncesije. Za druge obrtnike pa nimajo liberalci tako bogatega kruha. Če pa liberalci le morejo, prav radi tudi domačemu obrtniku kruh izpred ust odvzamejo. O tem bi vedel pričati posebno sedanji gostilničar v ljubljanskem »Narodnem Domu« gosp. Keržišnik. Ko je bil »Narodni Dom« pust in zapuščen, je prevzel g. Keržišnik gostilno v »Narodnem Domu« in ga je s pridnostjo tako oživel, kolikor se je dalo. Pri veselich so gostje in časopisi njegovo postrežbo le hvalili. Sedaj pa so pridnemu domačemu gostilničarju liberalni gospodje naenkrat brez napovedbe vzroka gostilno v »Narodnem Domu« odpovedali, menda v zahvalo za njegov trud in zato, ker je vedno volil za liberalno stranko. Domačina so kruto postavili na cesto, gostilno so pa oddali ne-domačinu! Tako postopajo liberalci z domačimi obrtniki tam, kjer imajo moč! In ob takih razmerah si upa »Gostilničarski Vestnik« še vabiti in siliti gostilničarje, naj bi volili od liberalne stranke jim usiljene liberalne kandidate. Gostilničarji naj vzamejo v roke veliko metlo in naj z liberalci pometejo!

Ij Draginjske doklade za mestne uslužbence. Član ljubljanskega vodstva S. L. S. prislednik mestnega posvetovalnega sveta g. Rojina je kakor čujemo, predlagal v zadnji seji mestnega posvetovalnega sveta, tri draginjske doklade za mestne uslužbence na ta način, da dobe uradniki do 9. plačilnega razreda 3 odstotke, od 9. do 11. plačilnega razreda 5 odstotkov, vsi drugi uslužbenci mestnega magistrata in užitniškega zakupa pa 8 odstotkov. Ta predlog je bil soglasno sprejet in upamo, da bo tudi gospod vladni svetnik vitez Laschan upošteval ta pravični predlog.

Ij Iz predavanja vseučiliškega profesorja. »Akademija« je povabila v Ljubljano gospoda vseučiliškega profesorja iz Zagreba dr. Heinza, da predava o razploditvi rastlin. Glasom poročila „Dneva“ je gospod profesor postavil v svojem predavanju sledečo trditev: »Teoretično ni nobenega zadržka za večer obstoj polikarpičnih rastlin. Če ne postanejo rastline, ki večkrat cveto, večne, tedaj so temu vzrok samo naravne prikazni, kot blisk in drugo.« — To je tako nerodno povedano, da skoro ne verjamemo, da bi bil vseučiliški profesor vstanu se take duhovitosti iznebiti. Na vsak način je „Dan“ s tem svojim poročilom poskrbel za izborna zabavo. Problem, zakaj rastline niso večne, je zdaj temeljito rešen.

Ij Prirokuje se Miha Plut, ker ga je Ribnikarjev »Dan« imenoval »cestnega

vagabunda». Miha Plut odgovarja na to s tem, da je gospod Jakob Dimnik, glavni činitelj »Učiteljske tiskarne«, prilezel na ta način na vrh, da je »prestavil iz nemščine nekaj pedagoških del in jih izdal v slovenskem jeziku kot svoja originalna dela«. Ribnikar pa da je »dobil takoj mastno službo na ljubljanskem magistratu kot tržni nadzornik«, opravlja pa to svojo službo »v Franciškanski ulici v uredništvu »Megle« (»Dneva«), njegovo neumnost pa štiti imuniteta«. Miha Plut se iz živinogozdravnika Ribnikarja norčuje, da hoče »ustanoviti novo stranko iz svojih pacientov«. — Tako se te liberalne kapacitete medseboj psujejo in označujejo.

Ij Kaj se vse »Zarji« pripeti. Današnja »Zarja« prinaša na drugi strani veliko sliko, na kateri se vidi viseti moža na vislicah, okoli njega pa preplašeno ljudstvo in enega žandarja. Primerilo se pa je, da je tik pod sliko, ki sicer nima naslova, prišel konec nekega dopisa, ki takole slove: »Sredstvo zoper socialno demokracijo, kajti tudi mi znamo nametati druge strune.« — Izborom neprosto voljen dovtip!

Ij Božičnica v Jožefinumu. Ob številni udeležbi povabljenih in navzočnosti gospe baronice Schwarz ter mil. knezožofa dr. A. Jegliča se je vršila 6. t. m. v Jožefinumu skrbno pripravljena božičnica, ki jo je priredilo načelstvo. Slavnost se je pričela s petim blagoslovom v zavodovi kapelici, ki ga je celebriral p. Weber s. J. in ki so se ga udeležili vsi gostje. Temu je sledila v veliki dvorani šole za šivanje, na malem, lepo izdelanem odru predstava dobro naštudirane božične igre, ki je povsem zadovoljila poslušalce, kajti igralke so izvršile svojo nalogo popolnoma vzorno, kakor je tudi bogata oprema zvišala učinek vseskozi smiselne in poučne prireditve. Petje v odmorih je bilo prednašano dovršeno. Lepo so zaključile produkcije, ki so žele od strani gostov mnogo odobravanja, deklamacije, kakor tudi živa slika, ki je predstavljala rojstvo Gospodovo. Nato so se pri prižganih lučih božičnega drevesa razdelili med stanovke Jožefinuma številni koristni darovi. Slavnost se je zaključila v popolno zadovoljnost vseh, zlasti pa obdarovancev.

Ij Samoumori v Ljubljani leta 1911. Lansko leto se je izvršilo v našem mestu 13 samoumorov, 13 je bilo pa poizkušnih. Ustrelili so se štirje, med temi en vojak in dva častnika, ena oseba se je zastupila, ena je skočila pod vlak, dve osebi sta se obesili, pet jih je skočilo pa v vodo.

Ij Trud brez koristi. Danes ponoči so neznani zlikovci na Karlovškem mostu izruvali veliko kamenito ploščo ter jo vrgli v Gruberjev prekop, kjer se je na tri dele razbila. Ti junaki, katerih je moralo biti več, bi pač zaslužili za častno nagrado brezovko.

Ij Najdena je bila pred Božičem v Benediktovi trgovini v Prešernovi ulici denarnica s srednjo svoto denarja. Lastnik jo dobi nazaj v trgovini.

Štajerske novice.

š Na političnem shodu »Save« v Rajhenburgu sta govorila dne 6. t. m. poslanca dr. Jankovič in dr. Benkovič, prvi o vzrokih obstrukcije, drugi o delovanju državne zbornice. Oba govornika so zborovalci navdušeno pozdravljali. Glasovali so za sledeče resolucije: 1. Mnogoštevilni slovenski zborovalci kmečke zveze v Rajhenburgu odobravajo postopanje poslancev slov. kmečke zveze. Izrekajo jim svoje zaupanje in jih prosijo, da vstrajajo v obstrukciji, dokler ohola nemška večina ne bo uvidela tudi svojih dolžnosti do slov. naroda na Štajerskem in dokler ne bo upoštevala njihovega stremeljenja v gospodarskem, narodnem in kulturnem oziru. 2. Volilci zbrani v Rajhenburgu nasprotujejo temu, da c. kr. kmetijska družba v Gradcu ni hotela videti velikanske bede in revščine slov. ljudstva, povzročene vsled suše, in da ni hotela v pravem času skrbeti, da bi se neugodnim razmeram v pravem času prišlo na pomoč. 3. Ob enem se pa tudi ugovarja proti postopanju c. kr. kmetijske družbe, ki noče priznati slovenske barve za krajsko deželo in s tem za vse slovenske pokrajine, pač pa pozna veleizdajsko črno-rudečo-žolto zastavo.

š Lepa zmaga S. K. Z. Od Sv. Petra na Medvedovem selu nam pišejo: Pri občinskih volitvah, ki so se vršile dne 4. t. m. ob ogromni udeležbi — nad 200 volilcev — je podrla S. K. Z. z 9 kandidati, nasprotniki, pristaši Narodne stranke, so prodrli le s 3 kandidati. Župan sam je propadel. Podrla se je liberalna trdnjava, zato veliko veselje med našimi volilci. Nasilstva nasprot-

nikov so bila naravnost nečuvana. Pa nič ni pomagalo, zmaga je naša. Za Ponikvo, Smarjem, Sladko goro — Sv. Peter! Liberalno gospodarstvo na celi črti propada — to je sad smotrenega dela naših organizacij!

š Poučni tečaj priredi dne 10. januarja S. K. S. Z. pri Sv. Križu tik Slatine v sobi bralnega društva, na katerem bosta predavala gospoda dr. Korošec in dr. Hohnjec. Začetek ob 8. uri dopoldne. Mladina in odrasli so k tečaju vljudno vabljeni.

š Iz Celja. Slovensko izobraževalno društvo v Celju nam je priredilo na praznik Sv. Treh kraljev v hotelu pri »Belem volu« narodno igro »Divji lovec«. Igro so nam naši vrli igralci in igralke prav izborno igrali. Med posameznimi dejanji so udarjali tamburaši in pevski zbor je zapel par lepih narodnih pesmi. Dobro uspela igra nam kaže, da imamo med našimi vrli Orli mnogo dobrih igralskih talentov. Upamo, da se kmalu zopet vidimo na našem odru. Dvorana je bila natito polna občinstva, tako, da nekateri celo prostora niso dobili.

š Požar. Zadnje dni je izb uhnil ogenj pri posestniku Francu Smreku — ju v kozjanski okoli. Upepelil je hišo in gospodarska poslopja z vsemi spravljanimi pridelki. Bila je velika nevarnost za vsa sosedna poslopja in za v bližini ležeč gozd, da bi jih uničil ogenj. Požar je nastal vsled slabe priprave za kurjavo. Smreker ima več tisoč kron škode, dočim znaša zavarovalnina le 200 kron.

š Sedemkrat z nožem zaboden. V torek, dne 2. t. m. zvečer, je prišlo v Studencih pri Mariboru med tesarskim pomočnikom Konradom Peganom iz Ljubljane in med Tomažem Lesjakom v Studencih do tepeža, v katerem je Lesjak Pegana zabodel sedemkrat z nožem v hrbet in ga težko ranil.

š Kap je zadela okrajnega sodnika v Ljutomeru gosp. Fehleisna, vendar upamo, da bo okrevalec.

š Odslovljeni ljubimec s'reljal na dekletu. Iz Kozjega poročajo: Posesnikova hči Marija Sus'erski v Raštajnu je šla te dni iz hiše v drvarnico. Nakrat zadoni strel in dekletu se smrtonovarno ranjeno zgrudi. Na dekletu je streljal neki odslovljeni ljubimec. Ranjenega dekleta so odpeljali v krško bolnišnico.

š Samoumor vojaka ker ni dobil dopusta. V Gradcu se je ustrelil infanterist pešpolka 7 Filip Gritsch, ker ni dobil dopusta.

V dobi okrevanja.

Vselej, kadar se želi pridobiti moči, torej prav posebno v dobi okrevanja po prestani bolezni, se je že večkrat in sijajno izkazala

SCOTT-ova emulzija

Priprava samostojne znamke — kot garancijskim znakom Scott-ovega razvijanja

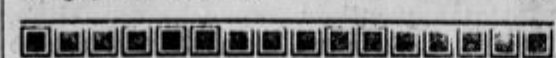
Scottova emulzija, sama na sebi zelo bogata na redilnih snoveh, vzbudi obenem tek, s čimur je rešena glavna zadača. Obenem je pa Scottova emulzija popolnoma lahka prebavna in tako dobro dišeča, da jo odrasli in otroci zelo radi zavživajo in dobre prenesajo.

5

Išče se posojilo krog

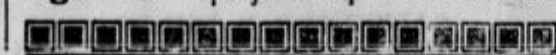
20000 krom

proti vračilu v enem letu in z zelo ugodnimi pogoji. Varnost: vknjižba na prvem mestu obsežnih stavbišč krog 37000 m², od katerih je krog 15000 m² že odzmenjen za odkup po državnih železnici; odkupnina se predvsnovno rabi v odplačilo posojila. — Posebno ugodna priložnost za stavbinske podjetnike. — Ponudbe sprejema upravnistvo lista pod šifro: »Domačinu pomagaj domačin!« 83

Šivilja

le za popravila bluz in hišnih halj, lične postave, sigurnega značaja, večša slovenskega kakortudi nemškega jezika se sprejme takoj za modno trgovino. — Ponudbe pod šifro: »Modna trgo ina« sprejema uprava lista. 82

Pretužno vest naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi med božje krilatce našega srčno ljubljenega sinčka

Vitomila

ki je danes po kratki in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega sinčka boče jutri v sredo, dne 10. januarja ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Emonska cesta 8. na pokopališče k sv. Križu.

Ljubljana, dne 9. januarja 1912.

Žalujoča rodbina Vekoslava Ravnikar.

I. slovenski pogrebni zavod J. Turk.

102

Legvartov

Koledar

za kmetovalce

za leto 1912 je izšel

z izvrstno in koristno vsebino,
vezan v usnj. platno. 3724

Cena koled. je K 1.60, s pošto K 1.80 in se naj blagovoli denar naprej poslati. Pri 10 i tils. se da ereg za nameček. Naroča naj se kot navadno pri **Ivanu Bonaču v Ljubljani** nasproti glavne pošte.

Lepo stanovanje

tri sobe, kuhinja in pritlikline se odda za februar-termin. Naslov pove uprava »Slovenca«.

Posestvo

z velikimi poslopji, vinskimi kletmi, skladišči itd., se takoj pod ugodnimi pogoji proda. Posestvo je za vsako veleobrt pripravno, v predmestju Ljubljane. Ponudbe: L. Tomažič prej J. C. Juvančič, Spodnja šiška. 91

Sprejem

vajenca za čevljarstvo obrt

Ivan Turkovič v Ljubljani, Dunajska cesta 11 na dvorišču. 3984

Srečke v korist »Slov. Straži«!

Prihodnje žrebanje že 14. januarja, glavni dobiček 10.000 frankov. Nadalnje žrebanje 1. februarja, glavni dobiček 200.000 frankov.

Mesečni obroki po 3 krone, 4 krone 75 vin., 6 kron 25 vin. itd.

Pojasnila daje in naročila sprejema za »Slovensko Stražo« g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19. 96

100 hl pristnega, belega vina in 35 hl finega, belega moškata

za botilje proda Matija Šavron od Mihela, Gerac, pošta Oprtalj-Topolovac, Istria. 69

Odda se

lepa meblovana soba

za gospode. Več se poizve pri upravnistvu »Slovenca«.

Iščem

mizarskega delovodjo

osebno za stavbno mizarstvo, več v načrtih, kalkulaciji in dober nadzoritelj delavnice;

veščega strojnika

ki je zmožen strojnega ključavničarstva; korespondentia (oz. korespondentinc)

zmožen samostojne slovenske in nemške korespondence, strojepisja, v obeh jezikih, laščine zmožni imajo prednost.

Tržnost v vseh treh slučajih predpogoj. Osebnost predstave in izpričevala se odklanjajo; navesti je prejšnja službena mesta in pogoje za vstop.

V. Scagnetti, Ljubljana.

Skladišča

velike vinske kleti in drugi prostori se oddajo takoj v najem. Vpraša se pri L. Tomažiču, prej J. C. Juvančiču v Spodnji šiški. 92

Kavarna

se takoj odda v najem. Ponudbe pod »KAVARNA« na upravo »Slovenca«.

Berlitz-eva jezikovna šola

Otvoritev tečaja v Ljubljani in okolici.

Za gospode in dame.

75

Francoski učitelj iz Francije. — Angleški učitelj iz Anglije. Le narodne in akadem. izobražene učne moči. Vsak učitelj (ki mora biti rojen Francoz ev. nt. Anglež) poučuje po staroslovitem načinu »Berlitz« izključno v svoji materinščini in brez prevajanja. Od 1. ure govori in čuje učenec le jezik, ki se mu hoče priučiti.

Tem potem se javlja, da otvori ravnateljstvo tudi za Ljubljano in okolico

== francoski in angleški tečaj ==

Da se ta seznaniti način Berlitz, se bo prihodnji petek, dne 12. jan. 1912 vršila javna poskusna ura

za francoščino in slove v salonu »Grand hotela Union« v Ljubljani ob 1/2 9. uri zvečer za dame in gospode. Vstop je prost in neobvezen; po pokusni uri bo mons. L. Duffort interesentom na razpolago ter jim dajal vsa zanj potrebna pojasnila ter sprejemal tudi prijave za tečaj. Pouk se prične takoj. Osnovni temelj za začetnike, konverzacija za napredujoča. Literatura in tigravska korespondenca.

Dane in gospodje!

Zapomni naj si vsak posebno da sme poučevati vsak učitelj le v svoji materinščini, s čimur je učenec zamenjen čist naglas v tujem jeziku.